

Henki &

elämä

**Leikkiä,
syliä ja
seuraa**

Jyväskylän
seurakunnan
lehti

27.12.2023 ■ numero 11

**Hetkiä ja
kuvia
vuodelta 2023**

► sivu 5

**Salaliitto-
teorian
psykologiaa**

► sivut 6–7

**Kuka
kuulee
pyyntöni?**

► sivu 11

Pääkirjoitus

Pieni nappi, iso ilo

Raidallinen paita makasi kolmatta vuotta kaapissani ilman nappia. En omistanut oikeanlaista nappia, enkä joutunut saanut aikaiseksi hankkia sellaista.

Lopulta sain vastuullisen kuluttamisen hengessä rehellisesti todettua itselleni, että paitaa ei tule käytettyä ellen saa sitä jotenkin korjattua. Päätin viedä paidan ompelijalle, mutta pelkän yhden napin pyytäminen jotenkin hävetti. Päätin siis oikeuttaa yhden napin pyyntöni niin, että keräsin vastaavia pikkuviallisia vaatteita isomman kassan. Ajattelin, että viiden napin pyytäminen olisi jotenkin helpompaa.

Kun tämän hassun ajatuskuvion jälkeen saavuin ompelimoon ja oikeanlainen nappikin löytyi sieltä, latu oli auki. Loputtoman jähkailun sijaan vien nyt korjausta vaativia vaatteita, kenkiä ja laukkuja korjaukseen liikaa miettimättä.

Tässä lehdessä suutari antaa vinkin hoitaa nahkakengkiä mehiläisvaharasalla (sivu 3). Otan sen kokeiluun.

Miksi sitten innostuin niin paljon yhdestä napista? Huomasin, että ilo laadukkaasta, korjatusta vaatteesta ja sen pitkästä iästä olikin jopa suurempi kuin ostamisen tuoma ilo. Koska paita oli ollut käyttämättä niin kauan, minusta tuntui, että sain uuden vaateen, ja vieläpä edullisesti.

Vuodelle 2024 lupaan, että korjausbudjetti haukkaa entistä suuremman siivun vaate- ja kenkäkuluistani. Suutari ja ompelijat kun näköjään myyvät myös iloa.

Jonna Arola
Päätoimittaja

Yksi hetki

Anja Lähteelä (vas.) katseli sukkapareja Kortepohjan seurakuntakeskuksen joulumyyjäisissä la 2.12. kello 11.48. Käsitöitä oli myymässä Leena Mäkinen.

Kolme tärppiä tuleviin hetkiin

1 Palokan kirkolla nautitaan lähetysslounasta la 6.1. kello 11.30–14. Lounaan jälkeen Jüri Perendi tuo lähetysterveisiä Japanista. Lähetysslounaan hinta on 15 euroa.

2 Tikkakosken Työtuvalla neulotaan, askarrellaan ja leivotaan lähetyksen hyväksi. Kevätkausi alkaa ti 16.1. kello 12 Veteraanitalolla osoitteessa Myllylammenkatu 6.

3 Kontratenori Stanislav Kriuchkov ja kitaristi Olli Hirvonen esiintyvät Madness of Love -konsertissa su 28.1. kello 18 Kaupunginkirkossa. Liput 20/10/5 euroa.

Lisää toimintaamme tapahtumaliitteessä.

Sanottua

”Vaikeneminen on helppo valinta, kun keskusteluun osallistuminen pelottaa, mutta tässä ajassa meillä ei ole varaa olla hiljaa. Jos itselle tärkeät arvot joutuvat talloituiksi tai ihmisiä kohdellaan tavalla, johon ei usko, on avattava suu.”
Näyttelijä ja ex-kansanedustaja Jani Toivola (Yhteishyvä 4/2023)

”Markkinavaltojen maailmassa pysähtyminen on tehty hengenvaaralliseksi.”
Uskontieteilijä Mikko Kurenlahti (Kirkko ja koti 11/2023)

”Älä ajattele rahaa menestyksen mittarina. Jos tulet minun ikääni,

eikä kukaan ajattele sinusta hyvää, pankkitilisi saldolla ei ole väliä – elämäsi on katastrofi.”
93-vuotias miljardööri Warren Buffett (HS 19.11.2023)

”Jokainen meistä rikkoo periaatteitaan ja tarvitsee toisen ihmisen tai Jumalan anteeksiantoa. Mielellään silloin, kun elämästä ei tule toivotun kaltaista.”
Elokuvaohjaaja Klaus Härö (Kirkko ja kaupunki 29.11.2023)

”Ihmiset eivät nimittäin halua kuulla mitään uutta. He haluavat vahvistusta omille näkemyksilleen.

He eivät halua, että heidän maailmankuvaansa ravistetaan. Ja jos ravistetaan, mitään pysyviä vaurioita maailmankuvaan ei saa jäädä.”
Kirjailija, johtamis- ja viestintävalmentaja Pekka Seppänen (yle.fi 27.11.2023)

”Kirkosta eroaminen ei ole enää protesti, mutta siihen kuuluminen voi sitä olla.”
Pastori Niilo Rantala (Kotimaa24 4.12.2023)

”Filosofiani on, että elämässä on kyse muiden auttamisesta.”
Kongolainen Abraham Bashombana Aganze (Tekoja-lehti 4/2023)

11/23

Kannessa: Anna Hartikainen ja lida-tytär viihtyvät perhekerhossa Palokan kirkolla.
Kuva: Petri Blomqvist

Päätoimittaja

Jonna Arola 040 535 1064
Toimitus
Sirpa Koivisto 040 703 0350
Elina Manninen 050 360 3459
Minna Palovaara 050 380 0612
Salli Hyttinen 041 731 7050
Anni Suuronen 050 340 0684

Taitto Viestintä-Paprico Oy

Sähköposti
jklr.viestinta@evl.fi tai
etunimi.sukunimi@evl.fi
Osoite
Vapaudenkatu 47
PL 103,
40101 JYVÄSKYLÄ

f jklr

ig jyvaskylan_seurakunta

yt henkielama

Ajassa

Korjaamalla uudenveroista

Laadukkaan korjaaminen kannattaa ja käsiyötä arvostetaan yhä enemmän, sanoo suutari.

MINNA PALOVAARA teksti
PETRI BLOMQVIST kuva

Teemu Seppänen, miten sinusta tuli suutari?

Meillä on perheyritys, ja olen tehnyt näitä hommia jo 20 vuotta. Kouluttauduin alalle oppisopimuksella, joten sain ammattitaidon työssä ja opin teoriaa lähijaksoilla. Sain oppia muun muassa eri materiaaleista ja jalkineiden valmistuksesta. Kun tietää, miten kenkä rakentuu, myös korjaaminen onnistuu paremmin.

Mitä kaikkea työhösi kuuluu?

Monenlaisia korjaustöitä, kaiveruksia ja erilaisten avainten valmistamista. Ammatti on ajan myötä muuttunut ja monipuolistunut ja mukaan on tullut tietotekniikkaa ja koneita. Käytämme muun muassa jyrkää vapaavarsikonetta, jolla onnistuu ompelu myös kenkien sisäpuolelta. Kuitenkin kaiken pohjalla on perinteinen suutarin työ.

Mikä on parasta työssäsi?

Vaihtelevuus tuo mielekkyyttä, koska päivittäin ratkon erilaisia haasteita asiakastöissä. Teen myös mielelläni töitä ihmisten parissa, ja on ilo olla avuksi ja hyödyksi asiakkaille.

Mikä kuormittaa?

Ympäristö markkinan yhteydessä on hektinen, ja keskittyminen keskeytyy usein. Ei riitä, että on hyvä kädentaidoissa, vaan tarvitaan paineensietokykyä, ongelmanratkaisukykyä ja asiakaspalvelutaitoja. Kiirettä riittää, joten työpäivän jälkeen on lepo ja oma rauha tarpeen.

Mistä tietää, kannattaako kengät korjata?

On hyvä tulla kysymään, koska se ei maksa mitään. Arvioimme kenkärin kokonaisuutena, ja hyvien

lempikenkien kohdalla korjaamisen kynnys vielä madaltuu. Teemme hinta-arvion, ja joskus korjaus ei kannata. Päätös tehtävästä työstä tehdään yhdessä asiakkaan kanssa.

Erikoisin korjaustyösi?

Restaurointityöt ovat mieleenpainuvia, kuten vaikkapa isoisältä perinnöksi saatujen sota-ajan nahka-saappaiden muokkaaminen käyttöä varten. Rakensin kokonaan uudet pohjat, ja saappaat saivat taas vuosikymmeniä lisää käyttöikä. Sellaisissa asiakastöissä on tietysti iso tunnearvo ja kiertotalousajattelu huipussaan.

Anna kenkien hoitovinkki!

Nahkakengät saa lähes uuden oloiseksi, kun ne käsittelee välillä mehiläisvaharasalla ja sipseä naarmuihin ja haalistumisiin värillistä kenkävoidetta. Nahkakengät voi pestä käsin nahkasappualla tarpeen mukaan ja antaa kuivua huoneen lämmössä. Mokkakengkiä varten löytyy suojausihkeita. Hoidon tarve riippuu myös keleistä. Säilytystä varten suosittelemme lepolettiä tai kengät voi täyttää sanomalehdillä.

Miten kierrättämisen arvostus näkyy suutarin työssä?

Asiakkaat hankkivat kengilleen ja muille tuotteilleen lisää käyttöikä korjauttamalla. Käsiyötä myös arvostetaan. Lisäksi taloudellisesti tiukempina aikoina korjautetaan mieluummin kuin ostetaan uutta. Laatuun panostavia ja halpaa tuotteen ostajia löytyy molempia kuitenkin aina.

Onko suutarin lapsilla kenkiä?

Kyllä löytyy, ja erityisesti lapsen kasvavat jalat tarvitsevat laadukkaat, sopivat ja riittävän tukevat kengät. Silloin ne pääsevät kehittymään kunnolla. Jalat ovat sen verran tärkeitä, että hyviin kenkiin kannattaa panostaa!

Suutari Teemu Seppänen keskittyy työhönsä kauppa- ja palveluskeskuksessa. Asiakastyö vaatii nopeaa ongelmanratkaisukykyä. Myös työn monipuolisuus ja ihmisten kohtaaminen palkitsevat.

Lähetysjärjestöjen tuesta äänestettiin

■ SIRPA KOIVISTO teksti

Lähetystyön avustusrahoitusta jakautuvat vuonna 2024 neljän kirkon virallisen lähetysjärjestön kesken. Tuen ulkopuolelle kirkkovaltuusto päätti jättää Suomen Evankelisluterilaisen Kansanlähetyksen ja Suomen Luterilaisen Evankeliumiyhdistyksen (SLEY). Määrärahojen osalta Erkki Puhalainen teki Raija Sipilisen, Tomi Pirttimäen, Mia Puolimatkan, Petteri Muotkan ja Inkeri Tuunasen kannattamana esityksen, että Lähetysyhdistys Kyllä tuki säilytettäisiin 53 741 euroa, mutta pohjaesitys – 26 870 euroa – voitti äänin 23–15.

Suomen luterilaiselle Evankeliumiyhdistykselle ja Evlut. Kansanlähetykselle pohjaesityksessä esitetty summa 31 349 euroa jaetaan tasaosuuksin Suomen Lähetysseuralle, Suomen Piipilaseuralle ja Medialähetys Sanansaattajille.

Päätösten taustalla vaikuttavat muun muassa lähetysjärjestöjen suhtautuminen naispappuuteen. Piispainkokous on myös todennut, että Suomen Evankelisluterilainen Kansanlähetyksen ja SLEY ovat rikkoneet lähetystyön perussopimusta. Rikkomuksen taustalla on Inkerin kirkossa syyskuussa tapahtunut pappisvihkimys, johon osallistui järjestöjen Suomessa työskenteleviä työntekijöitä.

Lähetystyön avustusrahoitusta jakautuvat vuonna 2024 seuraavasti:

Suomen Lähetysseura 333 534 euroa, Suomen Piipilaseura 40 429, Sanansaattajat 31 349 ja Lähetysyhdistys Kyllä 26 870. Lisäksi Jyväskylän seurakunta tukee Kirkon Ulkomaanapua (1 219 965 euroa), Suomen Merimieskirkkoa (3 500) sekä ystävyysseurakuntia Tudulinnaa, Viro (1 500) ja Sortavalaa, Venäjä (3 500).

Kaupunginkirkon peruskorjaus alkaa ensi vuonna.

Kirkkovaltuusto hyväksyi talousarvion

Kirkkovaltuusto hyväksyi Jyväskylän seurakunnan talousarvion vuodelle 2024 sekä toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2024–2026. Investointeihin on vuodelle 2024 varattu 9 831 000 euroa. Vuosien 2024–2026 suunnitellut investoinnit ovat yhteensä 22 173 000 euroa. Säynätsalon kirkon peruskorjauksen kustannusarvio on 3,5 miljoonaa euroa (ensi vuodelle 2 029 000). Kaupunginkirkon peruskorjauksen kustannusarvio on 5 200 000 euroa, ja siihen on vuodelle 2024 varattu 1 500 000 euroa. Merkittäviä investointeja ovat myös muun muassa Lehtisaaren rakennustyöt ja Tikkakosken seurakuntakeskuksen peruskorjaus.

Kirkollisten vaalien ehdokkaat ovat selvillä

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kirkolliskokousvaalin ja hiippakuntavaltuuston vaalin ehdokkaat ovat selvillä. Kirkolliskokousvaaliin jätettiin Lapuan hiippakunnassa kaksi pappien ehdokaslistaa ja neljä maallikkokokousvaaliin jätettiin Lapuan hiippakunnassa kaksi pappien ehdokaslistaa. Vaalien ehdokaslistat ovat nähtävillä osoitteessa lapuanhiippakunta.fi.

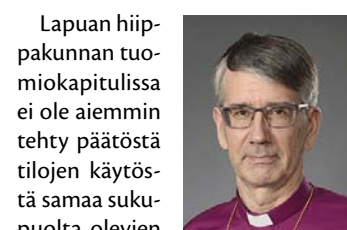
Suuri kysymys saa vastauksen ensi vuonna

Sateenkaariparien vihkimistä seurakunnan tiloissa pohditaan nyt piispan johdolla. Jyväskylän kirkkoneuvosto näytti asialle vihreää valoa.

■ SIRPA KOIVISTO teksti
LAPUAN HIIPPAKUNTA, SAMI SAARENPÄÄ kuvat

Vihitäänkö Jyväskylän seurakunnan tiloissa tulevaisuudessa myös samaa sukupuolta olevia pareja? Kysymys siirtyi marraskuussa Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulissa päätettäväksi, kun tilojen käytön hyväksynyt kirkkoneuvosto ja kirkkoherra Arto Viitala olivat tilojen käytöstä eri mieltä.

Asia käsitellään tuomiokapitulissa ensi vuoden puolella, sillä tilapäätös täytyy ensin valmistella tuomiokapitulin istuntoon. Tilojen käytöstä päättää tuomiokapitulin kollegio, jonka puheenjohtajana toimii Lapuan hiippakunnan piispa Matti Salomäki.

Piispa Matti Salomäki

Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulissa ei ole aiemmin tehty päätöstä tilojen käytöstä samaa sukupuolta olevien parien avioliiton vihkimiseen.

– Kukin asia käsitellään tapaus kerrallaan. Yhteinen linjaus tilojen käytöstä muotoutuu niiden myötä, Salomäki toteaa.

Asiasta tehtiin Jyväskylän kirkkovaltuustossa aloite keväällä, ja sen takana olivat kaikki Avaran kirkon, keskustan ja sosialidemokraattien valtuustoryhmien jäsenet se-

kä osa kokoomuksen valtuutetuista. Aloitteen allekirjoittaneiden valtuutettujen mielestä kirkon ovia ei voida sulkea pareilta, jotka haluavat kirkollisen vihkimisen.

Jyväskylän seurakunnan kirkkoneuvosto hyväksyi tilojen käytön samaa sukupuolta olevien parien vihkimiseen äänin 8–5. Kirkkoneuvoston päätös vietiin tiedoksi myös joulukuussa kokoontuneelle kirkkovaltuustolle.

Marraskuussa kirkkoneuvostossa tilojen käyttöä puolsivat Matilda Hamara, Valterri Vahtero, Markku Lahti, Oskari Rantala, Reetta Suonpää, Jari Tuukkanen, Kirsi Vähäjiylkkä ja Pispä Wilhelm. Aloitetta vastustivat Jukka Linjama, Raija Sipilinen, Erkki Puhalainen ja Tomi Pirttimäki.

Miksi kirkkoherra sanoi ei?

Kirkkoherra Arto Viitala näkee kirkkoherran roolin tilapäätöksessä ristiriitaisena. Viitala esitti neuvostolle, että toimittajia koskevia uusia linjauksia ei aloitteen pohjalta ole syytä tehdä. Hän sanoo, että vaikka Jyväskylässä tehtäisiin kirkkoneuvoston enemmistön tahdon mukainen tilapäätös, ei papeilla silloinkaan olisi lupaa vihkiä sateenkaaripareja.

– En ottanut esityksessäni kantaa, pitäisikö tulevaisuudessa voida vihkiä samaa sukupuolta olevia pareja, mutta näen ristiriitaisena, että puoltaisin tilojen käyttöä ja samaan aikaan valvoisin, että kyseisiä vihkimisiä ei kuitenkaan toteuteta, Viitala perustelee ja jatkaa, että kirkon

Kirkkoherra Arto Viitala

viralliset avioliittolinjaukset eivät ole muuttuneet ja niiden käsittely kuuluu kirkolliskokoukselle eli kirkon ylimmälle toimielimelle.

– Kirkkoherrana joudun tietysti antamaan paljon painoarvoa sille, mikä on kirkon järjestyksen mukainen menettely.

Sateenkaaripareja on vihitty useissa seurakunnissa vastoin kirkolliskokouksen linjausta. Kirkkoherran mukaan on kestänyt näin

ja todella huolestuttavaa, että viralliset linjaukset ja paikallistason käytännöt poikkeavat olennaisesti toisistaan.

– Viimeisten tietojen mukaan piispainkokous saattaa tulevana keväänä antaa uudelle, helmikuussa valittavalle kirkolliskokoukselle esityksen asiassa. Oletan, että jonkinlaista kompromissia haetaan niin, että sateenkaariparien vihkimiset mahdollistetaan, mutta samalla annetaan papeille mahdollisuus olla myös vihkimättä. Toivon kirkon yhteisen ratkaisun löytymistä, mutta samalla myös paikallistalolle mallittia olla ottamatta ohjia omiin käsiin näin isossa asiassa.

Keskusteluajan varaaminen helpottuu

■ SIRPA KOIVISTO teksti

Jyväskylän seurakunnan diakoniatyöntekijät tavoittaa tammikuun puolivälin jälkeen myös sähköisen varausohjelman kautta.

– Sähköinen ajanvaraus on yksi kanava lisää diakoniatyöntekijän tavoittamiseen. Jyväskylän seurakunnan diakonian asiantuntija Kirsi Lepoaho kertoo.

Ajanvaraus tehdään oman lähikirkkoalueen diakoniatyöntekijälle seurakunnan nettisivujen kautta. Linkki sähköiseen varaukseen löytyy diakoniatyöntekijöiden yhteystiedoista. Netin kautta tehty

varaus siirtyy suoraan diakoniatyöntekijän kalenteriin. Varaus on tunnin mittainen ja sen voi tehdä enimmillään 14 vuorokauden päähän. Diakoniatyöntekijälle voi jättää varausohjelman kautta myös soittopyynnön.

Sähköinen ajanvaraus on ollut kokeilukäytössä kevästä lähtien osalla työntekijöistä. Nyt käyttö laajenee koskemaan kaikkia diakoniatyöntekijöitä.

– Sähköinen ajanvaraus on nykyaikaa, joka madaltaa asiakkaan kynnystä ottaa yhteyttä. Ajanvaraus on helppo tehdä silloin, kun

► **Sähköinen ajanvaraus:** jyvaskylanseurakunta.fi/diakonia- ja -auttaminen. Tee varaus oman lähikirkkosi diakoniatyöntekijälle. **Ajanvaraus puhelimitse:** diakoniatyöntekijöiden numerot tämän lehden liitteen sivulla 7 sekä osoitteessa jyvaskylanseurakunta.fi/diakonia- ja -auttaminen.

Kymmenen lapsenlapsen isoäiti Ulla-Maija Kotamäki kertoi maaliskuun numerossa, että ”maman” elämässä riittää vauhtia. Mukana kuvassa lapsenlapset Eeli (vas.) ja Aaron.

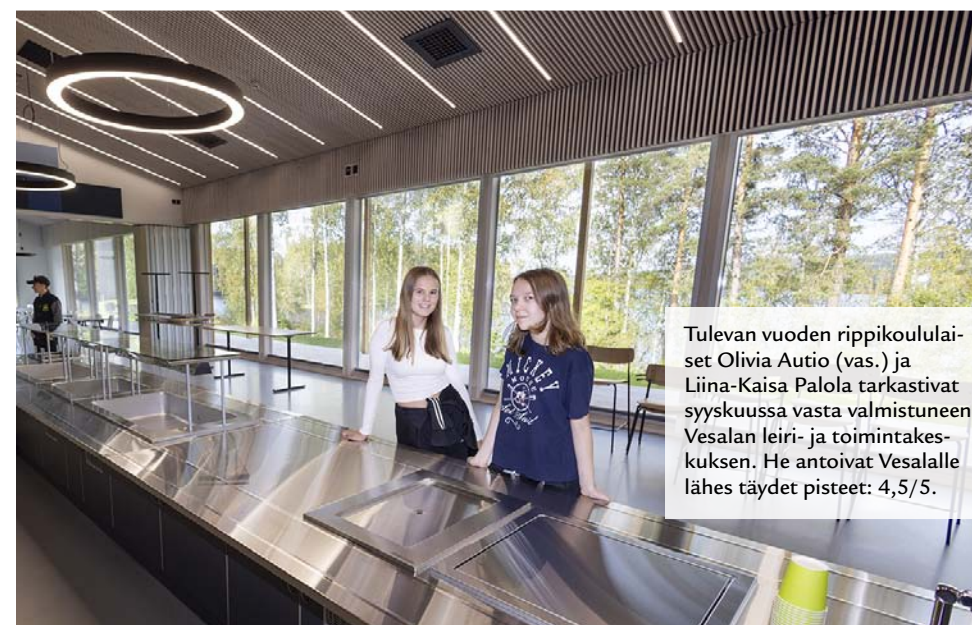
Tammikuussa jyvaskylänsaamelainen Maritta Stoor-Lehtonen käveli Jyväsjärven jäällä ja pohti, millaista on elää saamelaisena Jyväskylässä.

”Musiikki on ihmeellinen ja kokonaisvaltainen Jumalan lahja, pyhyden kanava”, kuvasi kanttori Hanna Penttinen työvälinettä marraskuun Henki&elämä-lehdessä.

Kysyimme kesän kynnyksellä jo 3-vuotiaana mopoilun aloitaneelta Santeri Hämäläiseltä, mikä mopoilussa kiehtoo. ”Parasta siinä on vapaus.”

Tulevan vuoden rippikoululaiset Olivia Autio (vas.) ja Liina-Kaisa Palola tarkastivat syyskuussa vasta valmistuneen Vesalan leiri- ja toimintakeskuksen. He antoivat Vesalalle lähes täydet pisteet: 4,5/5.

Syksyllä luontokartoittajat Pekka Ihanainen ja Elina Ilves tutkivat Jyväskylän seurakunnan ylipuutarhuri Mervi Muinosen (vas.) kanssa seurakunnan metsien monimuotoisuutta ja luontoarvoja.

Vuosi kuvina

Miltä näyttää pian päättyvä vuosi 2023? Muun muassa tältä. Kurkistimme vuoden varrelta muutamaan hetkeen, joista on tallentunut kuva Henki&elämä-lehden arkistoon.

■ ELINA MANNINEN teksti ■ PETRI BLOMQUIST, SAMI SAARENPÄÄ, MIKKO VÄHÄNIITTY kuvat

”Pappi ei saisi koskaan siunata sotaa”, totesi Jyväskylän seurakunnan sotilaspastori Marko Haukkamäki muun muassa sodan oikeutusta käsitelleessä haastattelussa huhtikuussa.

Liina Ponsa valmistautui keväällä kaason tehtäviin sisarensa elokuvissa häissä. Ponsasta hääavustajan tehtävä läheisen tärkeässä juhlassa on kunnianhankittava.

» Salaliittoteorioihin uskomisen on ihmismielelle luontaista, ja tästä syystä salaliitot myös koetaan kiinnostaviksi.

Jukka Häkkinen

Juoniiko joku?

Salaliittoteorioilta ei ole suojassa kukaan, väittää aivotutkija Jukka Häkkinen.

JANNE KÖNÖNEN teksti
PIXABAY kuva

Jossain tuolla on melkein pakko olla ryhmä, joka juonittelee minua tai meitä vastaan. Näin uskoo moni. Helsingin yliopiston aivotutkijan **Jukka Häkkisen** mukaan salaliittoteorioihin uskomisen on ihmismielelle luontaista, ja tästä syystä salaliitot myös koetaan kiinnostaviksi.

Teoriat yhdistävät usein ajassa liikkuvia kysymyksiä suoraviivaisiksi vastauksiksi. Samalla niiden mukaisiin johtopäätöksiin pääseminen edellyttää monimutkaisten, joskus hullunkuristenkin, väitteiden hyväksymistä. Klassinen salaliittoteoria väittää, että suljetujen ovien takana on porukka, joka vehkeilee jotain turmiollista juuri sinun pääsi menoksi.

– Salaliittouskomusten yleisyyttä selittää usein harhaisuudella tai ajattelun laiskuudella. Mutta tosiasiaa aivomme on rakennettu niin, että salaliittoihin uskomisen on ihmisen ajatteluprosesseille melko vaivatonta toimintaa, sanoo Häkkinen, joka on perehtynyt salaliittoteorioihin aivotutkimuksen lisäksi myös psykologian näkökulmasta.

Häkkisen mukaan tutkimusnäyttö tukee sen vuoksi ajatusta, että kukaan meistä ei ole suojassa salaliittoteorioilta. Uskomisen teoriaan ikävästä tahosta, joka koettaa tehdä meille myhkäisesti pahaa, on mahdolli-

nen kaikenlaisille ihmistyypeille, siis monenlaisista eri sosioekonomisista olosuhteista ponnistaville.

– Ei tarvitse olla myöskään minkään ääri-
linjan edustaja, äärioikealla tai -vasemmal-
la, voidakseen omaksua salaliiton selityksen,
Häkkinen selvittää.

» Illuusio salaliittoteorioiden yleisyydestä saattaa osittain johtua siitä, että niistä uutisoidaan paljon.

Jukka Häkkinen

Salaliittoteorioiden sanotaan elävän ja voivan tällä hetkellä hyvin. Mutta onko niihin uskomisen lisääntynyt?

Jukka Häkkisen mukaan ei välttämättä. – Illuusio salaliittoteorioiden yleisyydestä saattaa osittain johtua siitä, että niistä uutisoidaan paljon. Erityisesti hullunkuriset teoriat saavat suhteettoman paljon julkisuutta. Niitähän on tosi kiinnostavaa lukea.

Helsingin yliopiston teologian tutkija ja Jyväskylän seurakunnan pastori **Miikka Tarpeenniemi** on perehtynyt salaliittoi-

hin. Hän sanoo, että nykyajan informaatiotulvassa salaliittoteorioiden tunnistaminen voi olla haastavaa.

– Tuntuu, että yksittäisten kysymysten äärelle on nykyajan hektisessä arjessa aika haastavaa pysähtyä. Lähtökohtaisesti kuitenkin jokaisen itsenäisesti ajattelevan ihmisen on hyvä osata olla kriittinen ja tarkistaa epäilyttävä tarina muista lähteistä.

– Salaliittoteorialta haaskahtava tarina voi syntyä toki myös ihan inhimillisen erehdyksen tai virheen seurauksena. Tietoa jakavalla taholla on silloin vastuu väärän tiedon korjaamisesta.

Viime aikoina on ryhdytty tekemään enemmän tutkimusta siitä, uskottiinko salaliittoihin menneisyydessä vähemmän kuin viimeisten vuosien aikana.

– Kun käydään läpi historiallista aineistoa, on havaittu, että melko lailla samat väittämät elivät ennen kuin tänäkin päivänä, Jukka Häkkinen sanoo.

Yleistymisoletus voi johtua tutkijan mukaan myös siitä, ettei aiheen historiaa tunnetta tarpeeksi. Häkkinen viittaa Yhdysvalloissa tehtyihin havaintoihin, joiden mukaan tutut teemat, kuten epäilyt vaalivilpistä ja poliitisten vastustajien vehkeilystä, ovat eläneet amerikkalaisessa yhteiskunnassa jo pitkään.

– Amerikassa väitettiin jo 1800-luvun lopulla ja 1900-luvun alussa useita vaaleja väärennetyiksi. Huhuttiin jonkin salaisen ryhmän, kommunistien tai konservati-

ivisten aineiden, havittelevan koko maan muuttamista omannäköisekseen. Salaliiton kautta, tietenkin.

– Viime vuosikymmeninä internetin ja sosiaalisen median yleistymisen ovat toki tehneet "samanmielisten" yhteisöjen syntymisen helpommaksi, mikä mahdollistaa myös salaliittoteorioiden leviämisen aiempaa nopeammin ja tehokkaammin.

Usko selän takana vehkeilyyn saa käyttövoimaansa useimmiten siitä, kun kuulemastaan teoriasta kiinnostunut alkaa etsiä sitä tukevia "hiljaisia signaaleja". Niitä saataan hakea esimerkiksi sosiaalisesta medias-
ta, keskustelupalstoilta tai uutisjuttujen rivien väleistä.

– Melkein kaikkialta voi löytää yksityiskohtia, jotka vaikuttavat tukevan teoriaa, Häkkinen naurahtaa.

Tutkijan mukaan aivot yhdistelevät näitä hajatietoja yhtenäisemmiksi kimpuiksi tai suuremmiksi tarinoiksi sen vuoksi, että ihmisen on luontaisempaa uskoa järjestykseen kuin sattuumaan.

– Aivomme haluavat epätoivoisesti rakentaa ehjän mallin ja teorian maailmasta, myös silloin kun tietoa on vähän tai tilanne on epäselvä.

– Kun malli tai teoria on puolestaan luotu, siitä luopuminen on henkisesti vaikeaa. Tarvitaan paljon vastaavien näyttöä ja todisteita, jotta siitä suostutaan irtautumaan ja se hylätään.

Kun Vatikaani korjasi kuolintiedotetta, homma levisi käsiin

Teologian tutkija **Miikka Tarpeenniemi** on perehtynyt erityisesti katoliseen kirkkoon liittyviin salaliittoteorioihin. Katolisesta kirkosta on hänen mukaansa kehitelty huomattavasti enemmän salaliittoteorioita kuin luterilaisista kirkoista.

– Ehkä se johtuu siitä, että katolisella kirkolla oli suurimpana kristillisenä kirkkona hyvin vahva jalansija länsimaissa kulttuurissa ja yhteiskunnissa aina 1900-luvun lopulle asti, tutkija sanoo.

– Ja ovathan paavit olleet myös vahvoja poliittisia vaikuttajia, mikä on todennäköisesti helpottanut heidän ja Vatikaanin näkemistä salaliittojen osatekijöinä.

Salaliittoteorioiden vähäisyys Suomen luterilaisen kirkon piirissä selittyy Tarpeenniemen mukaan myös sillä, että sisäinen vallankäyttö siellä on ollut värittö-
mämpää kuin katolisuudessa.

– Katolisen kirkon menneisyydestä löytyy liikaista valtakamppailua ja vaikeista asioista vaikeudesta, jotka ovat olleet ilman muuta omiaan ruokkimaan uskomuksia juonitteluista.

– Jotkut Vatikaani-asiantuntijat ovat arvelleet, että paavinkirkkoon liittyy paljon salaliittoteorioita myös sen vuoksi, et-

tä kirkkovaltio sijaitsee keskellä Roomaa ja koska italialaiset tykkäävät mehustella juoruilla.

Tarpeenniemen mukaan monen aktiivisen salaliittoteorian perustana on käsitys, jonka mukaan jokin ylempi auktoriteetti tai instituutio, kuten valtio tai kirkko, pi-
mittävät totuuksia ja antavat vääristelyä tietoa julkisuuteen.

– Jos jokin julkisuuteen annettu tieto osoittautuu sitten vääräksi tai jotakin tietoa korjataan, salaliittoteoreetikot iskevät siihen kiinni.

– Näin kävi esimerkiksi, kun paavi **Johannes Paavali I** menehtyi vuonna 1978. Vatikaanista tiedotettiin ensin valheellisesti paavin kuoleman yksityiskohdista, kuten kuka ruumiin löysi, mitä paavilla oli ollut käsissään ja mikä oli todennäköisin kuolinsyy.

Ensimmäisen version mukaan paavin ruumiin löysi miespuolinen sihteeri, koska ei haluttu kertoa, että paikalle osui ensimmäisenä nunna.

– Kun Vatikaani sitten korjasi kuolintiedotetta julkisuuteen, levisi homma käsiin ja salaliittoteoriat lähtivät elämään omaa elämänsä.

» Lähtökohtaisesti kuitenkin jokaisen itsenäisesti ajattelevan ihmisen on hyvä osata olla kriittinen ja tarkistaa epäilyttävä tarina muista lähteistä.

Miikka Tarpeenniemi

Ansiomerkkejä Jyväskylän seurakuntaan

Tasavallan presidentti Sauli Niinistö on myöntänyt Suomen Leijonan I luokan ritarimerkin kirkkoherra, lääninrovasti Arto Viitalalle. Jyväskylän seurakunnan myöntämän kultaisen ansiomerkin yli 30 vuoden luottamushenkilötehtävistä saivat Pertti Reinikainen ja Raija Pekkarinen, hopeisen ansiomerkin yli 20 vuoden luottamushenkilötehtävistä Heimo Lajunen ja Pentti Vilpunahe.

Ahokkaalle ja Leppilammelle kirkon tunnustus

Vuoden 2023 Kirkon kulttuuri-palkinto on myönnetty kahdeksalle kristillisen musiikkikulttuurin edistäjälle, tapahtumatuottaja Jukka Ahokkaalle ja muusikko Jukka Leppilammelle. Ahokas on ansioitunut erityisesti Kirkko soikoon -festivaalien ja Sacred Music -tapahtuman tuottajana yhteistyössä seurakuntien kanssa. Leppilampi on toiminut aktiivisena artistina neljällä vuosikymmenellä. Hänen taiteellisessa toiminnassaan on ollut vahvana näkökulmana yhteisön rakentaminen ja aktiivinen kristillinen elämä.

Mediasäätiö palkitsi Petteri Saarion

Ohjaaja Petteri Saariolle on myönnetty Kirkon mediasäätiön Katso minuun... -palkinto dokumenttielokuvasta *Reventulten räppäri*. Elokuva kertoo 18-vuotiaasta saamelaisesta Mihhku Laitista, joka haluaa rap-artistiksi. Dokumentti-elokuva seuraa Laitin elämää puolentoista vuoden ajan, ja se on kasvatarina kohti musiikon uraa ja orastavaa tähteyttä. Katso minuun... -palkinnon tuomarina toimi säätiön hallituksen jäsen, elokuvatuottaja Outi Rousu.

Mediasäätiö myönsi tukea ohjelmantekijöille

Kirkon mediasäätiö on myöntänyt tukea 17 ohjelmahankkeeseen yhteensä 81 500 euron arvosta. Hakukierroksella nousivat vahvoina teemoina uskonkysymysten lisäksi erityisesti luonto ja ekologinen kestävyys, monimuotoisuus, kuoleman kohtaaminen, yksilölliset elämäntilat ja niiden merkitys ympäröivään maailmaan sekä juutalaisuuden käsittely. Tuotantotukea saivat muun muassa Iiris Härmän *Kurkien äiti* -dokumenttielokuva ja Klaus Härön *Ristinmies ja minä* -produktio.

VAUVARYHMÄT

ILMOITTAUTUMINEN kevään 2024 ryhmiin on käynnistynyt!

AVOIMET RYHMÄT (ei ennakoilmoitt.)

Keljonkangas/Neulaskoti Tarja Masalin 050 442 0198
Keskusta Kati Koskinen 050 595 3948
Kuokkala Heini Tarvainen 050 340 0697
Palokka Mira Maasola 050 408 8813

EKAVAUVA-RYHMÄT
ILMOITTAUTUMINEN
1.12.2023-7.1.2024 NETTISIVUILLA:
jyvaskylanseurakunta.fi/ilmoittaudu

Huhtasuo/Kipinä Katja Romppanen 050 407 9126
Kortepohjan srk-keskus Riitta Haaparanta-Kocabyik 050 372 5573
Kuokkala Tanja Siitari 050 380 0247
Vaajakoski Marja Lähteelä 040 574 2026

JYVÄSKYLÄN SEURAKUNTA
JYVÄSKYLÄN SEURAKUNNAN YHTEYSTIETOJA

POSTIOSOITE: PL 103, 40101 JKL
www.jyvaskylanseurakunta.fi

Virkatodistukset ja sukuselvitykset
041 730 2591, luovutus.akrlapua@evl.fi
Kirkkoon liittyminen, avioliiton esteiden tutkinta 041 730 2589
rekisterointi.akrlapua@evl.fi
Kaste- ja vihkivaraukset 050 363 2300
jyvaskylan.seurakunta@evl.fi
Hautauspalvelut 040 162 3982
jkl.srk.hautauspalvelut@evl.fi

Päivystävä pappi 040 535 2328
Neuvonta 014 636 611

Lapuan hiippakunnan aluekeskus-
rekisterin tiedot akrlapua.fi
Työntekijöiden kaikki yhteystiedot
jyvaskylanseurakunta.fi

Aseman Pysäkki
Anne-Marie Lehto 050 360 3484

Diakonia
Kirsi Lepoaho asiantuntija 050 521 5416
Hautaus- ja puistopalvelu
Tuija Pajunen hautauspääll. 0500 426 420
Mervi Muinonen ylipuutarh. 050 365 0960
mervi.muinonen@evl.fi

Kiinteistöpalvelu
Maritta Lukkarinen kiinpääll. 0400 635 001
Varhaiskasvatus
Ritva Parkkali asiantuntija 050 549 7013

Leirikeskusten varaukset
041 732 4353 (arkisin kello 9-15)
jkl.srk.leirit@evl.fi

Lähetys ja kansainvälinen vastuu
Ulla Klemettinen asiant. 050 3409 889
Lea Periaho maahanm.t. 050 549 7033
Säde Piirtimäki lähetyskasvat.sihteeri
..... 040 560 9904

Nuorisotyö
Janne Kippola nuoris- & rippik. asiant.
..... 041 730 0445
Ilkka Goös erityisnuorisot.
..... 050 521 5401
Petri Grönholm erityisyn. 040 509 8060
Maija Ormarm vammaisnuorisotyö
..... 050 549 7029
Pasi Bom partio/Lehtisaari 050 5497 011

Rippikoulutyö
Johanna Puupponen rippikoulupappi
..... 050 590 0265

Opiskelijatyö
Johanna Tikkanen ammattiopiston ja
ammattikorkeakoulun oppilaitospappi
..... 050 521 5418
Leila Jokiniemi oppilaitosdiakoni
..... 050 549 7021
Miika Mäkinen yliopiston oppilaitos-
pappi 044 431 4438

Perheasiainneuvottelukeskus (PAK)
Kilpisenkatu 4, aikavaraukset ti, ke ja pe
klo 12-14.30 ..... 044 774 7052
Peikka Puukko johtaja 050 383 9273

Sairaalapastorit
Katriina Ilvesmäki johtava sairaala-
pastori 040 336 7461

Taulumäen kirkko Lohikoskentie 2
..... 0400 308 120
Jukka Hassinen kanttori 050 523 4136
Matti Väättäin vastuupappi
..... 050 594 8167

Kesä- ja kausityöhaku hautausmaille & viheralueille käynnissä nyt!

Jyväskylän seurakunta palkkaa jälleen noin 100 kesä- ja kausityöntekijää sekä kaksi kausityönjohtajaa hautausmaiden ja muiden viheralueiden kunnossapitotehtäviin. Kesä- ja kausityössä työsuhteiden kesto on 1-6 kk.

Työtehtävät sijoittuvat Korpilahden, Lahjajarjun, Mäntykankaan, Säynätsalon, Tikkakosken ja Jyväskylän keskustan Vanhalle hautausmaalle sekä seurakunnan kiinteistöjen piha-alueille. Kaikkien hakijoiden tulee olla 18 vuotta täyttäneitä aloittaessaan työt.

Hae 31.1.2024 mennessä: kirkkorekry.fi

LÄHIKIRKKOALUEIDEN YHTEYSTIEDOT

HUHTASUO
Huhtakoti Nevakatu 1 (liikekeskus)
..... 040 560 9905 tai 044 481 1628
Kipinä Kauppakeskus Seppä, Ahjokatu 5
..... 044 737 1921
Vastuupappi Eerika Granlund
..... 050 549 7032
Srk-assistentti Kaisa Tuomi 041 730 5499

KAUPUNGINKIRKKO
Kaupunginkirkko 044 481 1628
Vastuupappi Seppo Wuolio
..... 050 521 5415
Srk-assistentti Kaisa Tuomi 041 730 5499
Lahjajarjun kappeli Ukoniementie 2
..... 050 549 7039

KELJONKANGAS
Neulaskoti Pihkatie 4, Keljonkangas
..... 050 549 7046
Vastuupappi Esko Helenius
..... 044 486 3707
Srk-assist. Meija Rautainen 050 340 9899

KELTINMÄKI
Keltinmäen kirkko
..... 050 549 7037 tai 044 481 1630
Vastuupappi Kristiina Ridanpää
..... 050 590 0296
Srk-assist. Meija Rautainen 050 340 9899

KORPILAHTI
Korpilahden kirkko ja srk-talo Kirkon-
mäentie 1-3 050 557 9008/044 481 1630
Vastuupappi Antti Koivisto
..... 050 353 2727
Srk-assist. Esa Härköjärvi 050 557 9012
Srk-assist. Meija Rautainen 050 340 9899

KORTEPOHJA
Kortepohjan srk-keskus Isännantie 4
..... 050 549 7038
Vastuupappi Marja Rämänen
..... 050 400 0014
Srk-assist. Meija Rautainen 050 340 9899

Sähköpostiosoitteet
etunimi.sukunimi@evl.fi
ellei yhteystiedon yhteydessä
toisin mainita.

Jyväskylän Hautauspalvelu Oy

Hoidamme ja autamme kaikissa
hautajaisjärjestelyissä:

- Arkut ja urnat • Hautajaiskukat
- Kuljetukset • Hautakivet
- Muistotilaisuudet

Voiionmaankatu 26, 40700 Jyväskylä | 0400 228 953
www.jklhautauspalvelu.fi

Vaalit lähestyvät!

Hyvä kirkkoaktiivi, hiippakuntasi kirkolliskokousedustajat ja hiippakuntavaltuuston jäsenet ansaitsevat alueesi kaikki äänet. Paras tapa huolehtia siitä on ilmoittaa vaaliehdokkaista paikallisessa seurakuntalehdessä, jota lukevat seurakuntien päättäjät ja aktiivit.

Mediamyynti:

Juha Kurvinen 040 665 5983
juha.kurvinen@kotimaa.fi

LAKIASIANTOIMISTO
VARUOMARI
RIITTA KIVELÄ
p. 0500 545 689
Kauppakatu 28 huoneisto 36
40100 Jyväskylä
riitta@lakikivela.fi
www.lakikivela.fi
perunkirjoitukset • kaupat
• lahjat • testamentit ym. lakiasianne
• palvelua myös kotikäynteinä

Uutisia hyvässä
hengessä!

Maksutonta lastenhoito-apua perheille

Asioita hoidettavana,
eikä lasta voi ottaa mukaan?
Kaipaatko juttuseuraa?

Pikkuhelppiä ulkona,
kirkolla tai kotona,
enintään 3 kertaa
puolessa vuodessa,
n. 2 tuntia kerrallaan.

JYVÄSKYLÄN SEURAKUNTA

HAE HELPPIÄ: jyvaskylanseurakunta.fi/pikkuhelppi

Kukitamme Elämäsi Juhlat!

MITEN VOIT?
- POLKUJA
ILOON JA
USKALLUKSEEN

LA 3.2.2024 KLO 12-17
CRAZY TOWN, KAUPPAKATU 39,
JYVÄSKYLÄ

LUE LISÄÄ NETISTÄ:
[BIT.LY/MITENVOIT2024](https://bit.ly/mitenvoit2024)

Suomen NNKY-liitto Jyväskylän NNKY STEP

Tervetuloa naisten maksuttomaan hyvinvointipäivään, jossa iloa saa niin mieli, sielu kuin kehokin. Puhujana psykologi Pirkko Lahti. Ilmoittaudu mukaan 25.1. mennessä!

JYVÄSKYLÄN YKKÖSAPTEEKKI

Seppälän Citymarket

Vasarakatu 29, 40320 Jyväskylä
Palvelemme: ma-la 9-20, su 12-18

www.jyvaskylanykkosapteekki.fi

Surun kohdatessa silloin kun et itse jaksa, me huolehdimme yli 40 v. kokemuksella muistotilaisuuden järjestelystä. Tarjoamme kauniin ja toimivan kokonaisuuden tilajärjestelystä somisteisiin ja aitoihin kotitekoisiin tarjottaviin, ystävällisesti palvelen Sipisen Salongissa, Vesilinnassa, Palokan Pelimannitalolla tai muissa tiloissa.

Pitopalvelu Raija Sipinen ky
p. 0400 749 329 / 0400 647 437
info@pitopalvelusipinen.fi

Henki ja elämä jaetaan jyvaskyläläisiin talouksiin, joissa ei ole mainos- ja ilmaisjakelulukieltoa.

Seuraava lehti ilmestyy 31.1.2024
Aineiston toimitus 17.1.2024

Henki & elämä

Joka MA klo 16-20 Kilpisenkatu 4, Perheasiain neuvottelukeskus

WAK INTERAPIA

JYVÄSKYLÄN SEURAKUNTA

MAKSUTON. ILMAN AJANVARAUSTA.
VOIT ASIOIDA NIMETTÖMÄSTI.

Terapeutit ovat alan opiskelijoita.
Tule juttelemaan mistä tahansa!

Lyhytterapia

16-29-vuotiaille

LUE LISÄÄ:

jyvaskylanseurakunta.fi/nuoret

SANA SINULLE

Matt. 4:12-16

Vuosi vaihtuu, ja hetken ajan olemme vanhan ja uuden välissä. Mielellä kestää hetki tottua uuteen vuosilukuun, uuden vuoden suunnitelmiin ja haaveisiin. Suomen käyttäjät ovat ehtineet summata ja jakaa päättynyttä vuotta kuvin ja ajatuksin.

Tämä päivä, vanhan ja uuden välissä, on eräänlainen liminaaltila. Se on se paikka, missä hetken viivähdät, kun olet lähtenyt jostain ja olet siirtymässä eteenpäin jonnekin muualle. Sitä voisi arkisesti verrata lentokentän odotustilaan tai oviankossa seisomiseen. Liminaaltilaan ei jää pitkäksi aikaa, vaan siinä viivytään vain hetki.

Olo voi olla hieman epämääräinen. Se on liminaaltilan merkki. Se on ennen kaikkea mahdollisuus pysähtyä omien ajatusten ja toiveiden äärelle. Mitä tuleva vuosi sinussa herättää? Mistä olet tulossa ja minne olet menossa? Jos elämäsi olisi kirja, alkaisiko tästä uusi luku vai onko uudenvuodenpäivä vain yksi maanantai muiden joukossa?

Nykyihmiselle liminaaltilassa oleminen voi olla haastavaa. Tunemme olomme rauhalliseksi usein vain silloin, kun tiedämme asioiden menevän eteenpäin. Siedämme huonosti odottavaa tunnelmaa, pysähtyneisyyttä ja epävarmuutta. Vaikka kuinka kiirehtisimme ja suorittaisimme, niin pääsemmekö perille koskaan tässä elämässä vai olemmekö aina puolitiessä. Perille pääseminen voi tulla tarkoittaa ihmisille eri asioita. Jollekin "perillä" on Taivaan koti, jollekin toiselle se voi merkitä jotain maallisempaa etappia, kuten perheen perustamista, vakiutuisen työpaikan saamista tai eläkkeelle pääsemistä. Emme aina tiedä milloin perille pääsemme, mutta matkallakin on aivan hyvä olla.

Uuden vuoden kunniaksi pyydän sinua rukoukseen kanssani.

Armollinen Jumala, kiitos päättäneestä vuodesta, ja kaikista tärkeistä opeista ja muistoista, joita se antoi. Kiitos siitä, että sain herätä tähän aamuun ja uuteen vuoteen. En tiedä vielä mitä se tuo tullessaan. Auta minua hyväksymään se, ettei tarvitsekaan tietää. Kuljethan vierelläni epävarmuuden hetkillä ja tuo minulle lohtua sinun Sanasi kautta. Korkeimman kätet minua kannattele. Aamen.

Minttu Pekkarinen

Kirjoittaja on kajaanilainen diakoni

Hengissä

ATTE SAURANEN

Luuk. 3:15-18, 21-22

Kansa oli odotuksen vallassa. Kaikki pohdiskelivat, oliko Johannes ehkä Messias. He saivat Johannekselta vastauksen: "Minä kastan teidät vedellä, mutta on tuleva minua väkevämpi. Minä en kelpaa edes avaamaan hänen kenkiensä nauhoja. Hän kastaa teidät Pyhällä Hengellä

ja tulella. Hänellä on kädessään viskain, ja sillä hän puhdistaa puimatantereensa viljan. Jyvät hän kokoaa aittaansa, mutta ruuvenet hän polttaa tulella, joka ei koskaan sammuu."

Monilla muillakin tavoin Johannes vetosi ihmisiin julistaessaan heille evan-

geliumia. Paljon kansaa oli kastettu. Kun myös Jeesus oli kastettu, niin taivas aukeni hänen rukoillessaan ja Pyhä Henki laskeutui hänen ylleen näkyvässä muodossa, kyyhkysen kaltaisena. Ja taivaasta kuului ääni: "Sinä olet minun rakas Poikasi, sinuun minä olen mieltynyt."

Kaste julistaa armoa ja pelastusta

Miksi Johannes puhui kansalle niin jyrkin sanoin?

Johanneksen tehtävä oli olla valmistamassa tietä Messiaan tulolle. Johannes puhui vetoavasti ja kovinkin sanoin, koska hän tahtoi havahduttaa ihmiset näkemään, miten merkittävä aika oli käsillä. Hän oli ikään kuin tienviittä, joka osoitti Jeesukseen: "Katsokaa: Jumalan Karitsa, joka ottaa pois maailman synnin!" (Joh. 1:29). Johanneksen tehtävä oli siis kutsua ihmisiä Jeesuksen luokse, joka pelastaa, antaa anteeksi ja ottaa pois meidänkin syntiemme taakan.

Miksi Jeesus meni Johannes Kastajan luo kasteelle?

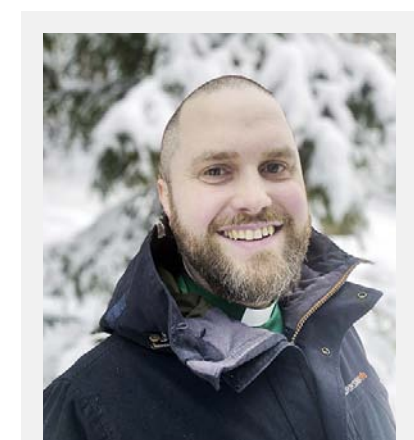
Jeesusta kuvataan Raamatussa toiseksi Aadamiksi. Aadam nimi tarkoittaa hepreaksi ihmistä tai ihmiskuntaa. Ensimmäinen Aadam ihmiskunnan edustajana veti synnin ja tuomion ihmiskunnan päälle. Toisen Aadam, eli Jeesus, tuli edustamaan ihmiskuntaa ja lunastamaan ja korjaamaan sen, mitä tapahtui ensimmäisen Aadamin rikkomuksen seurauksena. Ajattelen, että tämä Jeesuksen kasteelle tulo liittyy tähän "toisen Aadamin" tehtävään ihmiskunnan edustajana.

Jeesus oli odotettu Messias. Mihin hän tarvitsi kastetta?

Johannes saarnasi kääntymistä synneistä Jumalan puoleen. Tästä merkinä oli kaste, joka viesti sitä, että saan lähteä puhtaalta pöydältä uuteen suuntaan, kohti Jumalaa. Onkin hieman erikoista, että Jeesus meni syntisten kasteelle, koska hän oli synnitön. Ajattelen, että tässä hän toimi syntien langenneen ihmiskunnan edustajana ja samaistui ihmiseen. Jeesus sai kasteen yhteydessä varustukseksi Pyhän Hengen ja Isän vahvistuksen identiteetilleen: "Sinä olet minun rakas Poikasi, sinuun minä olen mieltynyt." Tämä oli pohjana Jeesuksen julkiselle palvelutyölle, joka alkoi vasta kasteen jälkeen.

Mikä merkitys kristillisellä kasteella on ihmisen elämälle?

Kaste julistaa meille pelastusta ja armoa, jonka Jeesus on ansainnut meille sovintustöyllään ristillä ja ylösnousemuksessa. Saamme ottaa tämän Jeesuksen meillemme antaman lahjan uskolla vastaan. Kaste puhuu meillekin Isän Jumalan suulla: "Sinä olet minun rakas lapseni, johon minä olen mieltynyt". Tämä tapahtuu, vaikka me emme ole tehneet mitään ansait-

Toiminnanjohtaja Topi Viitasalo saarnaa KohtaamisPaikan messussa su 7.1. kello 17 Kaupunginkirkossa.

KohtaamisPaikka on Jyväskylän seurakunnan yhteydessä toimiva jumalanpalvelusyhteisö.

semme tätä. Kaikki on silkkaa armoa. Jumalan rakkaus, Jumalan lapsuus ja hänen mieltymyksensä meihin on kristityn elämän pohja.

Rukousten sumu peittää iltataivaan

Esirukousta voi pyytää niin seurakunnalta kuin ystävältä.

JUHANA UNKURI teksti
PIXABAY kuva

– Rukousten savu nousee useista kodeista yölevolle laskeutuessaan. Jos sen savun voisi nähdä, se olisi kuin sankka sumu, joka peittää iltataivaan. Niin paljon meillä on hiljaisia rukouksia, pastori Pekka Kyllönen kuvailee.

Hän toteaa, että esirukouksen – eli rukouksen toisen ihmisen, ihmisyhmän tai asian puolesta – välityksellä ihmiset voivat olla yhteydessä niin toisiinsa kuin Jumalaan, eikä se vaadi edes suuria ponnistuksia.

Eläkkeellä oleva Muhoksen entinen kappalainen on hyödyntänyt esirukousta laajasti diakoniatyössä niin virkavuosinaan kuin sen jälkeen.

– Esirukouksen edessä me usein epäilemme sen voimaa ja toisaalta itseämme: kukapa minun pyyntöni kuuluu. Saatamme myös ajatella, että rukoukseen voi tarttua vasta, kun on todellinen hätä tai kun tuntuu, että mikään muu ei auta. On kuitenkin niin, että voimme pyytää esirukousta ja kääntyä Jumalan puoleen pienissäkin asioissa.

Esirukouspyyntöjä voi välittää Jyväskylän seurakunnalle. Keljonkankaan lähikirkkoalueen vastuupapin Esko Heleniuksen mukaan

esirukousta voi ja kannattaa pyytää myös henkilökohtaisten aiheiden puolesta.

– Sen voi tehdä jättämällä lapulle kirjoittamansa rukouksen kirkon tai seurakuntakodin esirukouslaatikkoon tai kirjoittamalla rukousaiheen netissä. Esimerkiksi Jyväskylän seurakunnan nettisivuilla pyynnön voi kertoa kohdassa "Apua ja tukea". Aiheiden puolesta rukoillaan jumalanpalveluksissa, Helenius sanoo ja muistuttaa, että yksityiskohtaisimmat esirukouspyynnot luetaan esimerkiksi jumalanpalveluksessa niin, että anonymitietti säilyy.

Rukousta voi pyytää myös päivystävältä papilta tai joltain muulta papilta tai seurakunnan työntekijältä.

Esirukous toteutuu jumalanpalvelusten ohella monissa kristittyjen kohtaamisissa ja seurakunnan tilaisuuksissa. Jyväskylän seurakunnan alueilla toimii useita rukous- ja raamattupiirejä.

– Kaikki näistä eivät ilmoita koostumisistaan seurakunnan tapahtumatiedoissa, mutta tietoa oman alueen ryhmistä saa kysymällä alueen papilta, diakoniatyöntekijältä tai suntilta.

Monille oman hädän tai toiveen sanoittaminen voi olla haastavaa, ja esirukouspyyntö saattaa jäädä sen takia kertomatta.

– Joskus ajatuksia voi olla mielestä liian monta, jolloin ne menevät solmuun. Tai ne voivat olla niin painavia ja suuria, ettei niitä osaa oikein sanoittaa. Silloin Matteuksen evankeliumista löytyvät Jeesuksen sanat lohduttavat: Teidän

"Esirukous antaa äänen maan hiljaisille ja sille hiljaiselle hädälle, mitä keskeillämme kaiken aikaa on", sanoo johtava pappi Riku Bucht.

Isänne kyllä tietää mitä te tarvitsette, jo ennen kuin olette hänelä myös rukouksen virtana. Johtava

Ystävän puolesta tai hänen kanssaan voi lukea vaikkapa *Isä meidän* rukouksen tai *Herran siunauksen*. Lisäksi *Raamatun* psalmeista löytyy monia lyhyitä, pelkistettyjä rukouksia. Esimerkkinä Psalmiin 25 ajatus: muista minua.

Sosiaalinen media on osaltaan madaltanut kynnystä esirukouspyyntöihin. Monet pyytävät esirukousta esimerkiksi Facebook-kaverilta.

Esirukous kuuluu jokaiseen jumalanpalvelukseen seurakunnan

yhteisenä rukouksena ja jumalanpalvelus itsessään voidaan nähdä myös rukouksen virtana. Johtava pappi Riku Bucht toteaa, että jumalanpalvelus on vuoropuhelua Jumalan ja ihmisen välillä.

– Jumalan puhetta kuunteleminen *Raamatun* sanassa ja yhdessä pureskelemme sitä esimerkiksi virsissä ja saarnan herättämässä ajatuksissa. Omat kuulumisemme Jumalalle taas kerromme esirukouksessa.

Jumalanpalveluksissa rukoillaan säännöllisesti kirkon, lähetystyön ja sairastavien sekä muiden hädässä olevien puolesta.

– Ja jokaisen seurakuntalaisen

puolesta rukoillaan nimeltä mainiten ainakin kaksi kertaa: kasteen jälkeen ja kuoleman koittaessa.

Buchtin mukaan seurakunnassa on jo ihmiskäsityksen puolesta tärkeää kuulla jokaista ihmistä ja ottaa hänen tilanteensa vakavasti.

– Rukous on vähin myötäelämisen muoto, mitä voimme tehdä. Monessa tilanteessa se on myös suurin, sillä kirkko ei väheksy rukouksen voimaa. Esirukous antaa äänen maan hiljaisille ja sille hiljaiselle hädälle, mitä keskeillämme kaiken aikaa on. Samalla esirukous kutsuu seurakuntalaisia myötä-tuntoon ja elämään toisen toisen tukena.

Elämäankaari

KASTETUT

Onni Toivo Tapio Ala-Ukko
Oliver Kauko Tapani Arisalo
Eeli Antti Johannes Ekonen
Luka Nikodeemus Heinonen
Niki Erik Mikael Hietakangas
Uuno Eino Antero Hytönen
Hertta Tiira Eveliina Ikonen
Nooa Petteri Justander
Minttu Ilona Kanninen
Viilho Olavi Karttunen
Eeva Marjut Armiida Kehusmaa
Aili Ulla Matleena Kelppe

Seela Isla Adele Kettunen
Janessa Ava Natalya Kilpiö
Anna Iida Astrid Kortelainen
Inka Elviira Kortetjärvi
Seelim Benjamin Koskimäki
Siiri Matilda Kotanen
Aada Adeliina Koukkunen
Samuel Eino Vilhelm Kukkala
Iivo Aslak Juhani Kuronen
Viljami Leo Juhani Lahtinen
Tilda Eveliina Lievonin
Lea Roosa Eveliina Louhivuori

Onni Elmeri Majjala
Saimi Helene Matikainen
Jade Olivia Aurora Mustajärvi
Matilda Elsi Sanelma Myyry
Lotta Alisa Naskali
Linn Iita Ellida Niirainen
Werner Aimo Matias Oksanen
Isla Elea Maria Paappanen
Onni Einar Paju
Eemeli Toivo Pelkonen
Emilia Lempi Inkeri Pitkänen
Kaapo Antero Pitkänen

Helmi Eevi Aurora Pulli
Aura Inkeri Pynssi
Luukas Toivo Aaprami Rentola
Luuka Eemi Juhani Riihelä
Daniel Leo Oliver Ryymin
Joona Olavi Rämö
Saga Mirjam Saarisilta
Samuel Eino Mikael Salonen
Matias Lauri Salonkari
Pauliina Piretta Savonmäki
Iia-Marja Estelle Siirtonen-Kuismanen
Aaro Tapio Sironen

Signe Unelma Säteri Pascucci
Unto Ilmari Takala
Aili Lempi Liisa Tarhanen
Selja Kaarina Tuomela
Aulis Antti Olavi Tuure
Jooa Juhani Olavi Uutela
Kaapo Otto Juhani Veikkolainen
Väinö Olavi Viinikanoja
Juudit Eeva Maria Viitanen
Pihla Eila Elviira Viitikko

KUOLLEET

Julia Rusi 99 v
Aulo Kustaa Minell 97 v
Aarne Mikael Niinijärvi 95 v
Meeri Kyllikki Salmela 95 v
Aino Maria Tuomisto 95 v
Valma Sisko Pirkkalainen 94 v
Maila Marjatta Sappinen 93 v
Anna Liisa Ikkavalko 92 v
Elsa Johanna Mursula 92 v
Taimi Annikki Nieminen 92 v
Hiikka Elisa Oksanen 92 v
Matti Johannes Lehmusjoki 91 v

Irma Iida Lydyia Linna 91 v
Hiikka Inkeri Sakari 91 v
Ellen Beata Kaarina Hyvärinen 90 v
Iiris Helmi Lahtinen 90 v
Elvi Helena Simola 90 v
Leo Kamunen 88 v
Heikki Tapani Lemmetti 87 v
Martti Tapio Riikonen 87 v
Risto Edvard Varmavuori 87 v
Aune Marja Levälähti 86 v
Raimo Otto Nuutinen 86 v
Kalle Kalervo Puura 86 v

Kalevi Mikael Hakkarainen 85 v
Erkki Juhani Hänninen 85 v
Väinö Ilmari Panttila 85 v
Antero Lahtinen 84 v
Ritva Anneli Oksanen 84 v
Martta Kaija Kaistinen 83 v
Sylvia Martta Tirkkonen 83 v
Terttu Irmeli Hassinen 79 v
Henry Leonard Sundberg 78 v
Aino Marjaana Koivukoski 77 v
Arja-Liisa Linnasalo 77 v
Tuula Sinikka Mertajoki 76 v

Hannu Matti Hämäläinen 75 v
Juha Antti Tapani Lehtinen 75 v
Anita Irmeli Jaatinen 73 v
Ari Onni Salonen 73 v
Kari Juhani Jääskeläinen 69 v
Teuvo Pekka Juhani Parikka 69 v
Eija Kaarina Burman 66 v
Ari Heikki Kohonen 64 v
Tiina Maria Katriina Jääskeläinen 55 v
Onni Aku Oliver Takanen 13 v

Oi Herra, älä salli meidän milloinkaan ajatella, ettemme tarvitse sinua. Aamen.

John Donne

Kahvia paperilla, kauneutta paperilla

Ukrainalaistaiteilija toivoo suomalaisten muistavan, että Ukraina on kaunis.

JANNE KÖNÖNEN teksti
MIKKO VÄHÄNIITTY kuva

– Te suomalaisethan olette ihan hulluina kahviin! taiteilija **Nataly Burmaka** huudahtaa.

Suosikkijuomasta syntyi idea. Burmaka päätteli, että suomalaiset pitäisivät varmaan myös taiteesta, jota kahvista tehtäisiin.

– Ryhdyin täällä Suomessa maalaamaan kahvilla. Se käyttäytyy paperilla hieman vesivärien tavoin, mutta saa maalaukset näyttämään enemmän vanhoilta valokuvilta, Burmaka selventää.

– Annan usein juoman levitä vapaasti paperille. Silloin se muodostaa joka kerta erilaisia kuviota. Kahvi antaa siis usein alkusäyksen aiheelle, en minä, Burmaka hymyilee.

Sotaa Suomeen paennut Burmaka ei kotimaassaan ollut vielä täysipäiväinen taiteilija.

– Toimin pääkirjanpitäjänä am-

” Kotimaassani on uskomattoman upeita kaupunkeja ja puhdasta luontoa.

mattiliitossa. Aikaa taiteelle ei ollut, vaikka olen aina pitänyt piirtämisestä ja maalaamisesta todella paljon.

– Mieheni on ammattitaiteilija ja hänen kanssaan aloimme tehdä maalauksia. Täällä Suomessa olen vihdoin itsekkin voinut keskittyä täysillä taiteen tekemiseen.

” En koskaan unohda suomalaisten ystävällisyyttä ja rakkautta meitä kohtaan.

Burmaka on maalannut tänä vuonna yhden Ukrainan hyväksi toimivien Aurora4UA ja Apua Ukrainaan -yhdistysten vuoden 2024 taidekalentereista. Niiden myynnillä kerätään rahaa lääkintatarvikkeiden hankintaan Ukrainaan.

Ukrainalaisen maalauksista voi löytää useita merkityksiä. Yksi niistä on toivo rauhasta.

– Käytän paljon kukkia, Ukrainan symboleita, maalauksissani. Kun en tiedä tulevasta, esitän toiveeni ja rukoukseni taiteessani.

Burmaka perheineen asuu nyt Keljonkankaalla. Sotaa he pakenivat

Ukrainan sotaa paennut Nataly Burmaka on voinut Suomessa keskittyä täysillä taiteen tekemiseen. Maalauksiltaan Burmaka haluaa välittää toivoa rauhasta.

Venäjän rajan pinnassa sijaitsevista Sumystä.

– Hyökkääjä saartoi Sumyn heti sodan alkupäivinä. Kuin ihmeen kaupalla pelastauduimme busseilla humanitääristä käytävää pitkin länteen, Lviviin, hän tarkentaa.

Sitten tuli yllättävä puhelu Suomesta.

– Vanha työtoverini Kari, josta

en ollut kuullut kymmeneen vuoteen, itki puhelimesta ja pyysi, että tulisimme turvaan Suomeen.

– En koskaan unohda suomalaisten ystävällisyyttä ja rakkautta meitä kohtaan, Burmaka huokaa.

Uutiskuvat näyttävät päivittäin Ukrainan hirvittävän tuhon Venäjän hyökkäyksessä. Burmaka toi-

voo suomalaisten kuitenkin muistavan toisenlaisen maan.

– Kukaan ei halua omista valokuvissakaan näyttää kamalalta. Haluankin maalauksillani muistuttaa, ettei Ukraina ole pelkkä sodan runtelemana rauniokasa.

– Kotimaassani on uskomattoman upeita kaupunkeja ja puhdasta luontoa. Minun maani on kaunis.

Henki & elämä -lehti & Jyväskylän seurakunta toivottavat

Hyvää mutta vuotta 2024!

JYVÄSKYLÄN SEURAKUNTA

Henki & elämä

